

LBRIS

We know
books

LUCIAN-DRAGOȘ BOGDAN

TIMPUL CURGE
SPRE
MANDALAY

t...

TRITONIC

Tritonic Books

© Tritonic pentru prezenta ediție

București – 2024

LUCIAN-DRAGOȘ BOGDAN
TIMPUL CURGE SPRE MANDALAY

Copyright © Lucian-Dragoș Bogdan
Copyright © TRITONIC 2024 pentru ediția prezentă.
Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzilor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonice.ro
www.tritonice.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu
recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):
http://www.cnatdca.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Colecția Science fiction & Fantasy este coordonată de Teodora Matei.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOGDAN, LUCIAN-DRAGOȘ

Timpul curge spre Mandalay / Lucian Dragoș Bogdan. - București :

Tritonic Books, 2024

ISBN 978-606-749-741-0

821.135.1

Coperta: Alexandra Bardan
DTP: Ioan Dorel Radu
Editor: Rebeca Cojocaru
Comanda nr. SFFH 01/2024
Bun de tipar: Martie 2024
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

O cupă cu Rosy /	9
Cântecul neauzit al hărții /	14
@ici sunt v@mpiri /	38
Fantoma din mașinărie /	67
Cui îi trebuie o Moarte? /	88
Grigore a lu' Ozenu /	101
Vânturile blânde ale verii /	110
Timpul curge spre Mandalay /	201

O cupă cu Rosy

După tevatura din agora, Rosy porni spre Intrândul Ximenului. Cum Abraviul avea mulți locuitori dornici de a participa la viața obștii, pe Rosy îl cuprinsese dorința de a se liniști la o cupă de sambră, sub motiv că discuțiile îl epuizaseră întrutotul. După cum se aștepta, spusele sale stârniseră nu doar mirarea, ci chiar indignarea multora. Cei prezenți huliseră și încercaseră să îngroape ideile sale ce se doreau a dărâma buna creștere.

Pe localnicii care trăiseră mii de cicluri cu gândul că lumea lor era punctul de sprijin al universului și priviseră cu neîncredere demonstrația Taniei din Haudoceu cum că Gigantul se găsea în centru, iar lumea lor se rotea în jurul său, îi așteptase o încercare tot atât de grea la această din urmă agora; ei se supăraseră pe ideile lui Rosy, prezentate cu dovezi grele în fața tuturor. Pasămite, teoria că Farul ocupa centrul universului, cu Gigantul rotindu-se în jurul lui înconjurat de lumea lor și de celelalte, reprezenta un concept greșit încă prin semnele ce îl anunțau și, mai mult, aceste semne trebuiau ascunse pentru a nu strica mințile.

Acestea erau, așadar, motivele pentru care Rosy simțise nevoia Intrândului Ximenului.

Cine trecea de picăturile purpurii ce înconjurau agora nu intra chiar în inima Abraviului, ci călca mai întâi pe prelungirea câmpului Mastarc. Această împărțire oarecum ciudată de pe vremea Împunsăturilor se păstra cu evlavie și în zilele acelea, ca amintire a faptelor de vitejie. Deasupra acestui câmp, pe un strat de aer, își aveau sălașul aburii budinilor, într-o învălmășeală periculoasă pentru cineva care nu le cunoștea tainele. La acești budini ar fi fost binevenite ideile lui Rosy dacă n-ar fi urmat vremuri așa de grele pentru ei odată cu Trecerea.

După aburi, de-a lungul insulelor de foc, cale de cinci sute de topituri, se întindeau peșterile și trei sifoane; și în aceste peșteri trăiau abrieni. Numele ținutului era Abravi. Prin părțile acestea veneau adesea haupii să dureze coloane.

De la Abravi, cale de alte două sute de topituri, urma byrsa și multe drumeaguri, ca în celelalte byrse de altfel. Și ioanii locuiau pe acolo, numiți byrsieri, un neam foarte priceput la comerț; ei aduceau mărfuri de pretutindeni și le târguiau, mai cu seamă în interiorul intrândurilor.

Iar dintre toate intrândurile, cel al Ximenului era cel mai pe placul lui Rosy.

Iată cum se afla la Intrândul Ximenului rânduiala. După ce pășeau în intrând, topindu-te de pe un cat pe altul, te înțepau perii acarienilor și abia după aceea îți se permitea căderea. Acarienii își trimiteau solia gazdei, căreia i se dădea ultimul drept de a deschide intrarea; însă cei obișnuiți primeau voia fără a li se mai cere asta.

Cât privește obiceiurile Intrândului Ximenului, ele erau aceleași ca în orișicare alt intrând, afară doar de faptul că sambra picura de pe petalele catifelate ale cupelor de Daria-cea-din-deal. Până și numele de cupă cu sambră mărturisea

că aici se împământenisese obiceiul de a folosi aceste flori pentru desfătare.

După ce Rosy căzu în intrând, unul dintre cei de față se apropie de el zicând:

– Tu, Rosy, ne-ai scos din minți astăzi în agora!

Rosy îl pofti să se topească alături de el și, invitându-l să-l însoțească la o cupă cu sambră, îi spuse așa:

– La ce bun să mai discutăm despre asta? Voi sunteți conservatori și țineți în puterea voastră vechile teorii.

Cum celălalt îl tot încolțea și îl întârâta, Rosy vorbi așa:

– Tinere ioan, ce-avem noi oare de făcut? Dacă ne lăsăm robiți de vechile teorii și nu sunt bune, vom plăti; iar dacă cercetăm mai departe vom putea să ne păzim mai bine. Acum, cred că ar fi nimerit să lăsăm batjocurile și vorbele de ocară și, luând fiecare cele de trebuință, să cercetăm dacă nu pot avea dreptate. Atâta timp cât nu facem asta, nu putem ști dacă cele spuse de mine nu conțin un sâmbure de adevăr. Când, însă, vom înfrunta un pericol despre care nu știm, dar l-am fi putut socoti dacă am fi cercetat, nu vom mai avea ce face.

Ioanul însă își râdea în continuare de ideile lui Rosy, vrând să-l iscodească despre teoriile lui. Până la urmă, Rosy nu se mai abținu și îi spuse:

– Lumea noastră și celelalte se învărtesc în jurul Gigantului, iar el ne dă lumină și căldură. Învață-mă: ce trebuie să cred despre celelate lumi și Cele Mari în jurul cărora se învărtesc ele?

Aceasta îl întrebă pe tânăr, dar el răspunse:

– Sunt lumi ca a noastră, iar Cele Mari sunt asemenea Gigantului nostru.

Ascultându-l și minunându-se, Rosy îl iscodi dacă nu cumva știa și ce era cu Farul. Ioanul îi răspunse că dincolo

de Far se afla reflectarea în oglindă a universului. Rosy însă îi întoarse vorba așa:

– Eu, dragă prietene, sunt prea sceptic ca să pot accepta lucrurile așa de ușor; aș întreba: de ce nu s-ar putea ca toate Cele Mari să se învârtască în jurul Farului?

În timp ce spunea aceste cuvinte, arată spre înalțuri:

– Deocamdată, atâta zic. Apoi mă întreb: de ce n-ar putea fi viața și pe celelalte lumi, din jurul Celorlalte Mari?

Tânărul Ioan îi răspunse lui Rosy că nu credea în cele auzite; toate căutările arătau că viața nu putea să apară decât pe lumea lor. Dacă acceptau că Gigantul se învârtea în jurul Farului, de ce nu s-ar fi putut ca Farul să se rotească la rândul său în jurul a altceva și tot așa? Tânărul completă că asta sfida orice logică, dar Rosy îl invită să mai bea o cupă cu sambră.

– Poate va veni ziua când vorbele mele nu vor mai suna așa străin.

Acestea fură cuvintele lui Rosy; dar când tânărul îl invită să-și povestească ideile budinilor, el îi răspunse că regreta că se apropie Trecerea și că aceștia nu vor fi în măsură să-l primească. Apoi, sorbind o nouă cupă cu sambră, ridică în slăvi Trecerea, întrucât ea avea darul de a-i lumina pe poeți și de a-l ajuta să își închipuie lumile acelea despre care vorbise.

Ioanii din întrând îl îndemnară să le povestească despre aceste plăsmuiri ale minții sale, iar Rosy nu se lăsă mult rugat. Ci, luând o altă cupă cu sambră, le vorbi așa:

– Mă gândesc la lumile create de arătări neînchipuite și căroro locuitorii lor le spun zei. Și mă întreb de ce nu s-ar putea amesteca declinarea pozitivă cu cea negativă, așa încât locurile și ființele să aibă de ambele, iar nu locurile doar

declinare pozitivă și ființele doar negativă. Iar aceste ființe să caute alte locuri, în afara și întru ele, văzute și nevăzute.

Așa începu Rosy să depene poveștile sale și Ioanii – veselindu-se cu toții, în afara budinilor – veniră și plecară din Întrândul Ximenului, sorbind câte o cupă de sambră și ascultându-i istoriile.

Cântecul neauzit al hărții

Chilia se ridică la suprafață sub forma unei cupole. Nu impresiona cu nimic: stâlpi de susținere din lemn anorați cu pânze de păianjen ce filtrau lumina strecurată prin ușa scundă, podele prăfuite, câteva obiecte de folosință cotidiană îngrămădite într-un colț, altele împrăștiate pe masa cu trei picioare, un scaun frav și un pat acoperit cu o cuvertură țesută din blană aspră. Doar atât vedea un călător rătăcit pe acele meleaguri. Și nimeni nu adăsta suficient timp încât să observe că niciun material nu se uza vreodată.

Singurul locatar permanent era Pustnicul. Așa-l pomeneau cei ce-i călcaseră vreodată pragul – o ființă îmbrăcată cu o rasă a cărei glugă acoperea în întregime chipul. Când și când, de sub mânecile prea lungi se mai iveau câteva degete descărnate – piele întinsă pe oase. Era cunoscut ca un ins sălbatic, neprimitor, acceptând musafiri pentru cel mult o noapte – și asta doar în șopronul lipit de chilie. Se spunea, totuși, că, pentru cei ajunși la ananghie pe coastele sălbatice ale muntelui, se dovedea a fi un adevărat înger păzitor, salvându-le viața.

Pustnicului nu-i păsa de cele spuse pe seama lui. Știa că avea o misiune și și-o îndeplinea cu conștiinciozitate. Când sosea vremea potrivită, deschidea un chepeng camuflat în scândurile podelei și cobora într-o încăpere mult mai mare decât chilia. Pe trei laturi se întindea un banc de lucru acoperit de cupole transparente, cristale ce luminau discret și butoane încastrate în blat. Pe a patra latură se ridica o construcție bizară, aducând cu tuburile unei orgi gigantice ai cărei cilindri se ridicau zeci de metri prin stânca ce adumbrea chilia. În mijlocul camerei trona o masă rotundă, cu cadrane și desene ale unei hărți stranii. Cu ajutorul manetelor, Pustnicul mișca mai multe rigle metalice, intersectându-le în unghiuri stranii deasupra hărții. Apoi, după ce studia cu atenție rezultatul, se apropia de orgă și începea să cânte la ea. Niciun sunet nu răzbătea prin tuburile instrumentului. Cel puțin, niciun sunet audibil în lumea aceea. Ele cântau povești acolo, înăuntru.

Desenele hărții se tulburau. Liniile se estompau, lăsând în urma lor o pânză albă. După câteva clipe în care degetele se mișcau grăbite pe clape, un punct își făcea apariția pe întinderea imaculată. Împunsătura neagră, ca vârful unui ac, se disipa ușor, transformându-se într-o pată cu margini difuze.

Acela era începutul.

*

Nu-mi amintesc nimic. Am senzația că, undeva, se află îngropate lucruri pe care le-am știut, cândva. Că, dacă le-aș putea aduce la suprafață, m-aș simți complet. Oricât m-aș concentra asupra acestui gând, îmi scapă precum un fir de fum.

Renunț, obosit. Privesc în jur.

Sunt imersat într-o mare imaculată. Alb e-mprejur, alb e-n mine, albe sunt amintirile mele.

Ba nu. Apare o urmă întunecată. Neagră, se ridică maiestuoasă în apropierea mea. Conturul i se disipează, cenușiu, în atmosfera lăptoasă. O altă linie, mai subțire, răsare în apropierea celei dintâi. Se înalță, paralele, apoi se opresc, retezate de o trăsătură perfectă de penel.

Urmăresc, cu răsuflarea tăiată, frumusețea acelei creații. Liniiile se reiau, puțin mai sus, apoi se-nterup din nou. Continuă astfel, spre înalțuri, precum o coloană fără sfârșit. Alături, răsare o alta. Apoi alta.

Contemplan uluit, încântat, jocul acelei nașteri.

Ceva din străfundurile acelea pe care n-am reușit să le sondez mă avertizează. Abia atunci, ca și cum o ceață mi s-ar fi desprins de pe ochi, realizez că mă aflu în mijlocul liniilor ce se înalță. Că nașterea lor ia forma unui cerc, iar eu îi voi deveni prizonier.

Spaimea îmi iese prin toți porii, devenind aripi la fel de întunecate precum semnele dimprejur. Se înalță printre tulpinile ce cresc, concurând pentru supremație, până când le scapă din îmbrățișare.

Sunt liber. Capcana n-a apucat să se închidă în jurul meu. Aici, sus, sunt în siguranță.

Înălțimile nu sunt la fel de albe. Au o nuanță incertă, de parcă cineva sau ceva a-ncercat să le spele într-o apă impură. Pete difuze, fără-nceput și fără de sfârșit îmi sunt tovarăși, iar eu rătăcesc printre ele. O vreme, e amuzant. E un sentiment de libertate. Apoi încep să tânjesc după alb. Îl caut dimprejur, dar nu-l găesc. Jos e doar capcana, așteptând să mă prindă iar în ghearele sale. Sus sunt doar o pată printre altele – nori pe un cer infinit. Îmi dau seama că aceasta e o capcană mai perfidă, cu care, în cele din urmă, voi ajunge să mă identific. Nimeni și

nimic nu mă va putea diferenția de acest fundal, indiferent ce imagine fantastică aș inventa. Negrul – fie el trasat în volute subțiri, ori cu tușe groase, se pierde pe fundalul ce îmbină nuanțe de cenușiu.

Simt capcana cum mă prinde în pânza ei. În zbaterea mea zbuciumată mă lipesc tot mai tare, mă impregnez cu cenușiu, devin una cu cerul. Individualitatea îmi dispăre. Amorțesc, obosit să mă tot zbat.

Am pierdut.

De undeva, din străfundurile pe care n-am știut cum să le explorez, pornește o șoptă. N-o înțeleg. Sunt prea epuizat. Vreau să dorm. Dar vocea nu tace. Șoptește, șoptește continuu. Încerc să mă concentrez, s-o ascult. S-o înțeleg. Fac un ultim efort.

O aud limpede, oferindu-mi soluția simplă de a scăpa.

Atunci, inventez roșul – o pată pe gusa păsării ce rătăcește printre norii cenușii.

Și, astfel, mă eliberez definitiv.

*

Pustnicul nu se așteptase la un asemenea rezultat, dar îl bucura. Desigur, pentru Cei din Înalturi, trăirile sale nu erau veridice, ci simple imitații, iluzii menite să mimeze viața. Însă lui nu-i păsa de asta mai mult decât îi păsa de legendele puse pe seama sa de locuitorii așezării din vale. Într-un colț al minții sale știa că asta, în sine, reprezenta o confirmare.

Cu gesturi leneșe, mișcă ușor recipientul uzat. Îl folosise de atâtea ori de-a lungul timpului, încât în el nu mai rămăsese decât esența produsului de foarte bună calitate înmagazinat acolo. De obicei, îl adăuga la alte esențe, mai puțin utilizate, îmblânzindu-le astfel puritatea – adeseori dură, necizelată – cu o aromă a calității supreme.

De data aceasta, însă, obținuse o mostră completă din ea – probabil ultima pe care avea s-o mai sintetizeze vreodată. Sau, cine știe? Oare, în timp, se regenera ceva acolo, în recipient? Din ceea ce știa el despre proces, așa ceva era imposibil. Dar unele mistere nu fuseseră niciodată pe deplin deslușite.

Reușita aceea neașteptată schimba datele problemei. Se părea că Cei din Înalturi pregăteau vremuri tulburi, dacă sortii permiseseră acea reacție. Trebuia să fie extrem de atent mai departe, așa încât se așeză înapoi la masă și refăcu toate calculele. Selectă trei recipiente de cea mai bună calitate – unul de un roșu pur, diluat în prima etapă, celelalte două cu amestecuri bazate pe acea culoare, rezultând o nuanță de portocaliu și, respectiv, una de mov. Le amplasă în puncte strategice ale hărții cu desene întortocheate, pete albe și zone hașurate, linii abia schițate și tușe groase. Într-o margine, o pată roșie dădea culoare decorului.

Pe baza algoritmilor, Pustnicul conectă dispozitivul la un păienjenis de sticlute cu substanțe de contrast, menite să le potențeze sau atenueze calitățile, după cum rezultase din calcule.

Etapă aceea era cea mai complexă, dar trecuse multă vreme de când nu mai folosise o etalare atât de elaborată.

Calibră mecanismul și-l puse în funcțiune. Apoi se duse la orgă și începu să-și cânte compoziția tăcută, în timp ce urmărirea cu interes dansul aparatului deasupra hărții, ce anima soluțiile din recipiente, tulburându-le, făcându-se să fiarbă și să-și pornească lupta elementelor constituente.

*

Mecanismul Artificial Autonom se cațără cu suplețe pe treptele abrupte, purtându-mă spre Palatul Imperial.

Pentru oamenii de rând, supliciul escaladării miilor de trepte reprezintă o probă: cât ești dispus să suferi pentru a ajunge în fața Împăratului? Pentru înalții funcționari, există MAA-uri ce imită păsările, planând în înaltul văzdubului. Pentru unii ca mine, se acceptă o soluție intermediară.

Pistoletul și pumnalul de care niciun jering nu se desparte îmi sunt oprite la poartă, înainte de a mi se permite să pătrund pe interminabilul coridor de azur. La capătul lui, pe un tron de foc, mă așteaptă Luminăția Sa, înconjurată de miniștri. Mă cadoriesc cu o privire fugară, disprețuitoare. Doar /Zie – oficialul ce m-a chemat aici – mă ia în primire și mă prezintă. Mă prosternez umil, atingând cu fruntea pernele de mătase.

– Ridică-te! îmi poruncește Conducătorul Suprem cu vocea sa de castrat – căci suveranii nu se coboară la a face prunci, precum oamenii de rând. Am aflat că Regatul Luandei și Protectoratul Gheriei plănuiesc să construiască MAA-uri care să spargă acoperișul lumii. Ce părere ai despre asta?

Cerul Sinertului e acoperit de un strat de nori. El ne dă ploaia, ninsoarea, lumina și întunericul. Toate religiile susțin că, dincolo de el, sălășluiesc zeii. Dacă am mai fi în Epocile Întunecate, cei care ar îndrăzni să se gândească la a pași pe tărâmul divin ar fi omorâți.

– E o întreprindere îndrăzneță, Maiestate!

Pe chipul Împăratului trece o umbră de nemulțumire.

– Mă refeream la părerea pe care o ai despre cum putem fi noi primii care facem asta, îmi explică ca unui copil încet la minte. De câți bani, câți oameni și ce materiale ai nevoie.

– Ma... Maiestate, mă bălbâi. E... nu știu dacă... Trebuie să fac calcule.... Să...

– Fă-le! primesc ordinul, urmat de o fluturare a mâinii care-mi arată că audiența s-a încheiat.

Plec, înfrigurat. Chiar dacă Epocile Întunecate au luat fârșit, împărații încă pot să-și trimită supușii la moarte dacă nu le e îndeplinită voia.

Fizica realizării unui MAA capabil să se îndepărteze constant, învingând gravitația, reprezintă o provocare. Dar teoria arată că există soluții – rămâne de văzut care ar avea cele mai mari șanse să fie pusă în practică. Lucrez ca un posedat, aproape fără să mă odihnesc, convins că am la dispoziție foarte puțin timp înainte să fiu chemat din nou la palat.

Se întâmplă mai repede decât mă așteptam. Aș fi avut nevoie să refac niște calcule, dar n-am mai apucat.

– Spune! mă îndeamnă Împăratul când mă plec din nou în fața lui.

Știu că nu-mi cere să-i zic dacă se poate sau nu, ci să-l informez cum se face. Încerc să explic cât mai simplu, pe înțelesul tuturor. Funcționarii dau impresia că pricep. Când ajung la prezentarea amplasamentului necesar, /Zie intervine:

– Spionii noștri ne-au informat că Luanda construiește tunul de lansare pe un platou situat în cei mai înalți munți.

– Pare logic, aprobă Luminăția Sa. Ești mai aproape de nori, ai o distanță mai mică de parcurs.

Trebuie să am grijă cum vorbesc, ca să nu-l contrazic flagrant pe Conducător.

– E nevoie de transport, muncitori, enorm de multe echipamente și materiale pentru lansare. Efortul de a le urca pe drumurile greu accesibile ale unui munte sunt uriașe și pot cauza întârzieri. De aceea, recomand să rămânem într-o zonă unde avem toată logistica la îndemână, în orice clipă. De preferat, în apropierea unei rute navigabile – râu, mare, ca să putem transporta totul foarte ușor.

– Savanții Gheriei par să fi ajuns la aceeași concluzie, confirmă /Zie.

Răsufiu ușurat. Fusese o capcană, ca să vadă cât de sigur eram pe calculele mele. Trecusem testul. Acum venea partea cea mai dificilă, cea unde mai aveam nevoie de timp.

– Nu știm ce e dincolo de nori, caut să fiu sincer. Ținând cont de felul cum se modifică periodic luminozitatea lor, cea mai credibilă teorie ar fi că nu avem de-a face cu o proprietate a unui compus chimic nedescoperit încă, ci că există o sursă de lumină dincolo de ei.

– Farul Zeilor, mă întrerupe /Hog, zealotul.

Nu vreau să intru într-o dispută religioasă, așa că ignor comentariul.

– Problema e că nu cunoaștem mediul acela. Din ce e compus? Materialele și arhitectura unui MAA cu care ne scufundăm în mări și oceane îi poate face față? E nevoie de niște ajustări? Pentru că, odată ajunși acolo, o eroare aparent neînsemnată poate face diferența dintre viață și moarte.

Privind chipul Împăratului, îmi dau seama că ultimele cuvinte n-au importanță pentru el.

– Tu du-ne acolo. Istoria îi consemnează doar pe cei care fac primii un lucru. Învingătorii au timp după aia să corecteze ce nu funcționează perfect.

Construirea lansatorului gigantic merit să propulseze MAA-ul deasupra stratului de nori ridică o sumedenie de probleme tehnice. Pur și simplu, există o limită a dimensiunilor de extindere a unui lucru astfel încât el să-și păstreze proprietățile, funcționalitatea. Una e să faci un pahar pe care-l prinzi între două degete, în palmă, cu ambele mâini și alta să ajungi cu el la dimensiuni ce necesită cinci persoane. Tehnica realizării lui va fi similară în primele cazuri, dar nu și în